

Ravintolat ja tupakkalaki

Tarjous, josta ei voi kieltäytyä?

Kädessäsi oleva esite on osa tarjousta, joka on lähetetty kaikille anniskeluluvan haltijoille. Kysymys on tupakkalain noudattamisesta eikä lakien noudattamisesta voi kieltäytyä. Myönteisen vastauksen antaminen tarjoukseen on tehty mahdollisimman helpoksi. Tarjoamme Sinulle yhteistyötä, tietoa ja tutustumislahjan.

Tuhansissa ravitsemisliikkeissä tehdään lain mukaiset päätökset savuttomista tiloista ja kaikkien asiakkaiden velvollisuus on noudattaa ravintolan päätöksiä.

Viranomaisten tehtävä on selvä: Lipsuminen tupakkalain noudattamisessa ei saa tuottaa kenellekään kilpailuetua lakia noudattaviin ravintoloihin nähden.

Toivomme näkevämme asianmukaiset savuttomia tiloja ja tupakointitiloja osoittavat opasteet mahdollisimman monessa ravintolassa jo lähiaikoina.

Ismo Tuominen
vastaava toimittaja
ismo.tuominen@sttv.fi

Matti Kunnari
lakimies
matti.kunnari@sttv.fi

Opasteet

Tupakkalaissa säädetään vain minimivaatimukset ja puitteet savuttomille tiloille. Ravintola itse päättää tarkemmin tupakoinnin kieltämisestä tai sallimisesta samoin kuin tupakointialueiden ja savuttomien tilojen sijoittelusta. Nämä seikat tiedotetaan asiakkaille opastein, jotka ovat "tiloihin saapuvien tai niissä oleskelevien helposti havaittavissa".

Tuhkakuppi tai sen puuttuminen on sekin viesti asiakkaille. Opasteita ei välttämättä tarvita, jos tupakointi on kokonaan kielletty eikä tilassa ole ainoatakaan tuhkakuppia.

Tämän esitteen mukana jaetaan tarroja, joista toivomme olevan apua asiakkaiden opastamisessa. Tarrojen ja kylttien kanssa voi myös käyttää mielikuvitusta. Tämän esitteen kuvituksen ja erilaisten tarrojen tarkoituksena on osoittaa, että saman asian voi sanoa monella tavalla.

Savuton ilma ei ole enää vain lakisääteinen vaatimus. Asenteet ovat muuttumassa ja monien mielestä kenelläkään ei ole oikeutta pilata heidän hengittämäänsä ilmaa. Vaikka lain mukaan pienen ravintolan ei ole pakko kuunnella näiden asiakkaiden toiveita, se voi olla hyvin järkevää. Samoin on tärkeää, ettei asiakkaita pakoteta kulkemaan savuttomiin tiloihin tupakointialueiden kautta. "Täällä hengität savutonta ilmaa" -taulu tai -tarra ravintolasi eteisessä osoittaa, että olet ajan hermolla.

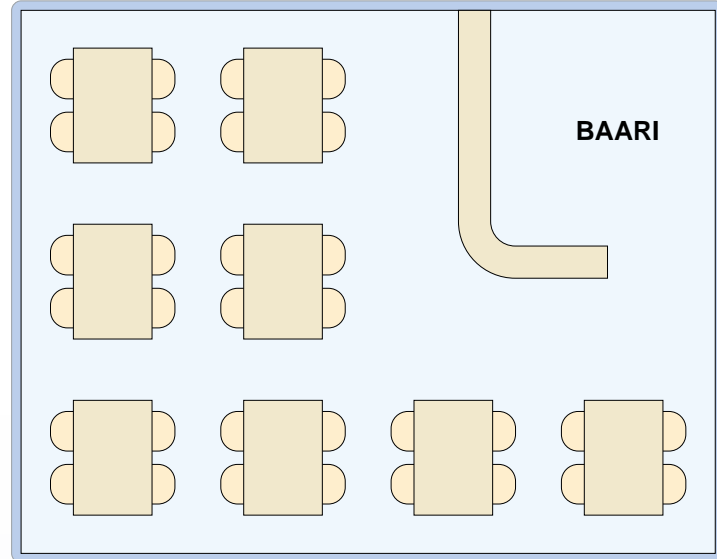

TUPAKKALAKI &

PÄÄSÄÄNTÖ: ”TUPAKOINTI O

KUN TUPAKOINTI ON KIELLETTY

- työnantaja vapautuu tupakansavun syöpävaarallisuutta koskevista työturvallisuusvelvoitteista
- erityisiä opasteita ei tarvita
- normaali ilmanvaihto on riittävä.

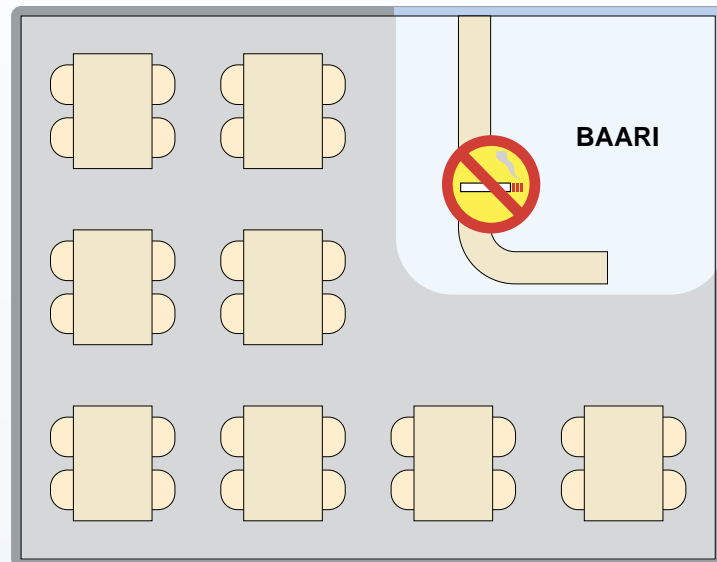
JOS TUPAKOINTI SALLITAAN

- työturvallisuuslain velvoitteet koskevat työnantajaa
  - syöpävaarallisten aineiden altistumisen arviointivelvollisuus
  - altistumisen torjunta- ja vähentämisvelvollisuus
  - altistumisen vähentämistoimien seurantavelvollisuus
  - erityisten terveystarkastusten järjestämisvelvollisuus
  - ilmoitusvelvollisuus ASA-rekisteriin
  - velvollisuus järjestää nuorten ja raskaana olevien työntekijöiden työt savuttomalle alueelle (tai raskaana olevan työntekijän oikeus erityisäitiyslomaan).
- ravintolan ilmanvaihdon uusiminen saattaa tulla välttämättömäksi.

HUOM! Tupakointi on aina kielletty baaritiskillä ja pelitilassa, jos työntekijää ei muuten voida suojata tupakansavulta.

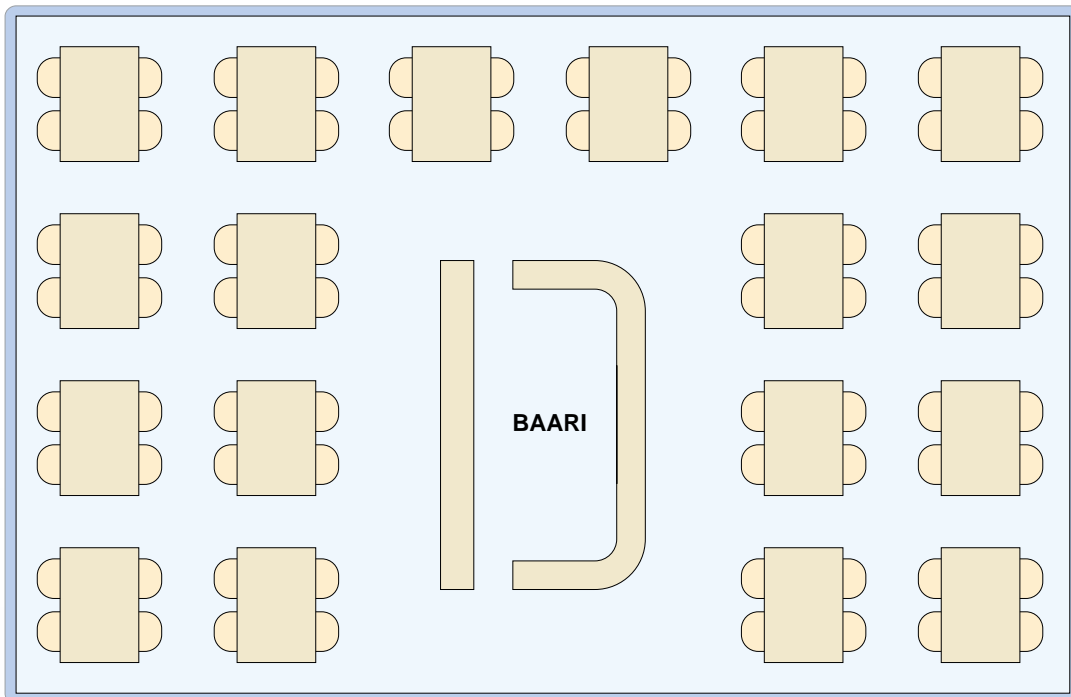
RAVINTOLOITA KOSKEE KAKSI

TARJOILUTILA ALLE 50 M²

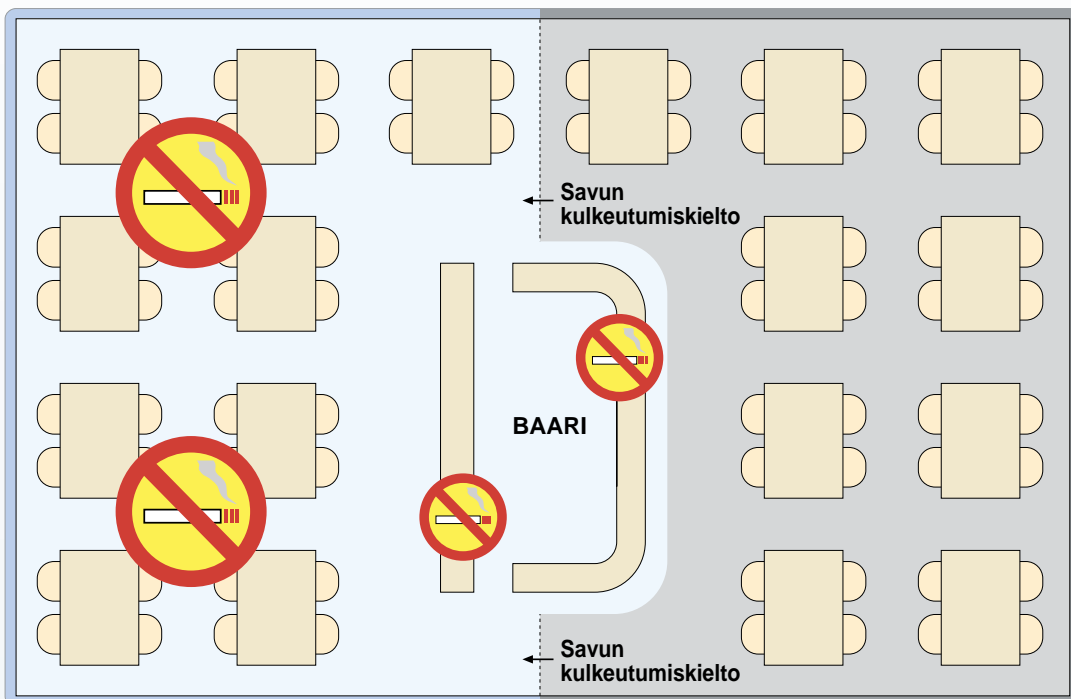
TUPAKOINTI
voidaan sallia tarjoilutilassa.

ON KIELLETTY ASIAKKAILLE TARKOITETUISSA SISÄTILOISSA”

POIKKEUSTA, JOTKA RIIPPUVAT TARJOILUTILAN PINTA-ALASTA:

TARJOILUTILA 50 M² TAI YLI

TUPAKOIVILLE

voidaan varata enintään 50 % tarjoilutilasta, jos

- savu ei pääse kulkeutumaan sille alueelle, jolla tupakointi on kielletty, ja
- tupakointikieltoa ja tupakointialuetta osoittavat selvät opasteet.

0 m²:n tarjoilutilassa ja tätä isommasta tarjoilutilasta voidaan varata enintään 70 % tupakoiville.

Ilmanvaihto ja tupakansavu

Yleinen asiakastilojen raitisilmavaatimus on vähintään 10 litraa sekunnissa henkeä kohden. Vaatimus pitää sisäilman laadun riittävän hyvänä, jos ravintolassa ei tupakoida.

Jos tupakointi sallitaan ravintolassa, laki vaatii, että tupakansavun kulkeutuminen on estettävä savuttomiin tiloihin.

Tupakansavun leviäminen savuttomiin tiloihin estetään

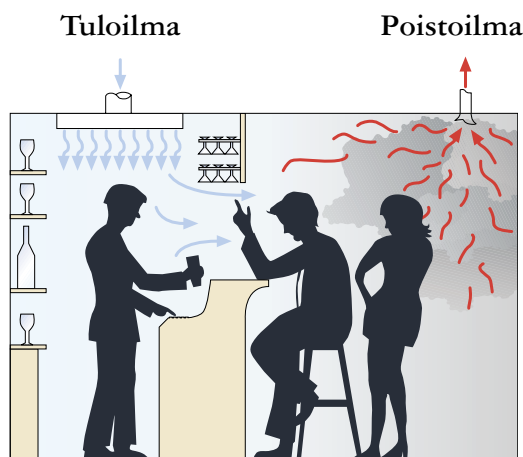
- ilmanvaihtoratkaisuin

- tehoa nostamalla
- tuomalla puhdasta tuloilmaa savuttomaan tilaan
- poistamalla ilmaa tupakointitilasta

- rakenteellisin ratkaisuin

- osastoimalla tiloja
- käyttämällä erillisiä seiniä ja seinäkkeitä.

Vaihtoehtoisesti tupakansavun leviäminen savuttomiin tiloihin voidaan estää siten, että ravintola ei varaa tupakoiville kaikkea sitä tilaa, jonka laki sallii. Jos tupakointi sallitaan tarjoilutilassa vain erillisessä nurkkauksessa, ei savu todennäköisesti leviä lain vaatimaan savuttomaan tilaan.

Huom! Lain siirtymäsäännöksen mukaan, jos lain voimaan tullessa käytössä olevassa ravintolassa toteutetut yksinkertaiset rakenteelliset ja ilmanvaihtoon liittyvät toimet eivät riittävästi estä tupakansavun kulkeutumista alueelle, jolla tupakointi on kielletty, voidaan tarpeellisia ja merkittäviä kustannuksia aiheuttavia rakenteellisia ja ilmanvaihtoa parantavia muutoksia toteuttaa 1.7.2003 saakka.

Tarkempia ohjeita löydät oppaasta "Ravintolan sisäilmasto ja ilmanvaihto" (2000), jota voit tiedustella Uudenmaan aluetyöterveyslaitokselta, Arinatie 3 A, 00370 Helsinki puh. (09) 47 471 tai Lappeenrannan aluetyöterveyslaitokselta, Laserkatu 6, 53850 Lappeenranta puh. (05) 62 411.

Tupakkalain valvonta

Oheinen kaavio sisältää tupakkalain tärkeimmät valvojat.

Tervetuloa hyvään seuraan!

Tupakkalain yleinen valvonta	Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus
Tupakkalain alueellinen valvonta	Lääninhallitukset
Tupakkalain paikallinen valvonta - asiakkaan altistuminen tupakansavulle - savuttomien tilojen varaaminen	Kunnat
Tupakkalain työnantajavelvoitteiden valvonta - työntekijän altistuminen tupakansavulle - tupakansavun syöpävaarallisuuden valvonta	Työsuojelupiirit
Tupakkalain käytännön valvonta	Ravintola

Valitettavasti on varmaa, että kiperimmät tilanteet tupakkalain valvonnassa kohtaavat käytännön valvojaa. Sen vuoksi on hyvä tietää, mitkä ovat toimintavaltuutesi:

1. Tärkeintä on, että savuttomat tilat ja tupakointitilat on merkitty selvästi.
2. Savuttomassa tilassa tupakoivaa asiakasta tulee kehottaa lopettamaan tupakointi tai siirtymään tupakointitilaan.
3. Asiakas, joka ei noudata kehotusta, voidaan lain mukaan poistaa ravintolasta.

Kotikuntasi terveystarkastaja on siis lähin “virkaveljesi”. Myös Tuotevalvontakeskus ja lääninhallitukset ottavat tupakkalain valvonnan tästä lähtien puheeksi silloin, kun asioit heidän kanssaan alkoholijuomien anniskelulupa-asioissa.

Tupakkalaista ja sen noudattamisesta saat nopeasti lisätietoa myös Tuotevalvontakeskuksen kotisivuilta (www.sttv.fi) tai kysymällä lakimies Matti Kunnarilta: sähköposti matti.kunnari@sttv.fi tai puh. (09) 3967 2718.

**TÄÄLLÄ HENGITÄT
SAVUTONTA
ILMAA**

